

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 212 4331
Ηλ. Ταχυδρ. : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα, 21-4-2022
Αρ. πρωτ.: 430/82490

ΠΡΟΣ:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΚΟΙΝ.: Ως ΠΑ

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αριθμ. 4187/24-3-2022 Ερώτηση

Σχετικά με την παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Β. Κεγκέρογλου, σας πληροφορούμε τα εξής:

Ως Κυβέρνηση, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι εντεινόμενες επιπτώσεις, του πρόσφατου πολέμου στην Ουκρανία, στις αγορές και στη διακίνηση των αγροτοδιατροφικών προϊόντων, κινηθήκαμε άμεσα και με συντονισμένες ενέργειες νομοθετήσαμε τη δημιουργία συστήματος υποχρεωτικής καταγραφής για τα αποθέματα γεωργικών προϊόντων, ώστε να αποφευχθούν τα φαινόμενα παραπλάνησης για την κατάσταση της αγοράς και της κερδοσκοπίας αλλά και να εξασφαλισθεί η επισιτιστική επάρκεια της Χώρας μας.

Συγκεκριμένα, με το άρθρο 87 του Ν. 4916/2022 (ΦΕΚ Α' 65/28.3.2022) λαμβάνονται έκτακτα μέτρα για την εξασφάλιση της επάρκειας γεωργικών προϊόντων και τροφίμων για την επισιτιστική ασφάλεια και την αποφυγή αθέμιτων εμπορικών πρακτικών.

Ειδικότερα, προβλέπεται, για χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών που μπορεί με υπουργική απόφαση να παρατείνεται, υποχρέωση στις επιχειρήσεις, που δραστηριοποιούνται στην αλυσίδα παραγωγής, εισαγωγής, εμπορίας, πώλησης, μεσιτείας, διακίνησης, διανομής και αποθήκευσης γεωργικών προϊόντων και τροφίμων στην Ελληνική Επικράτεια, να υποβάλουν εντός προθεσμίας δύο (2) ημερών δήλωση με τα στοιχεία αποθεμάτων 7 συγκεκριμένων αγαθών.

Πρόκειται για τα ακόλουθα αγαθά: α) πρώτες ύλες για την παραγωγή λιπασμάτων, β) λιπάσματα, γ) ζωοτροφές, δ) ωμά δημητριακά παντός είδους και ιδίως σιτάρι ή σμιγάδι, σίκαλη, κριθάρι, βρώμη, καλαμπόκι, εδώδιμο φαγόπυρο, ε) άλευρα και ιδίως αλεύρια σιταριού ή σμιγαδιού και αλεύρια δημητριακών, στ) ηλιάνθο, και ζ) φυτικά έλαια, εκτός από το ελαιόλαδο, και ιδίως ηλιέλαιο (έλαιο ηλιотροπίου), φοινικέλαιο και αραβοσιτέλαιο.

Η μη υποβολή ή η υποβολή ανακριβούς δήλωσης επισύρουν αθροιστική επιβολή κυρώσεων, ως εξής: α) κατάσχεση των αναφερόμενων ειδών στο μέτρο που δεν έχουν δηλωθεί ή έχουν δηλωθεί ανακριβώς και β) διοικητικό πρόστιμο ύψους από χίλια (1.000) έως εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ, ανάλογα με τη βαρύτητα της παράβασης.

Μάλιστα, στις 4.4.2022 εκδόθηκε η σχετική κοινή υπουργική απόφαση, υπ' αριθμ. 1368 (ΦΕΚ Β' 1549), με την οποία εξειδικεύτηκε όλη η διαδικασία σε σχέση με τη δήλωση αποθεμάτων γεωργικών προϊόντων και τροφίμων και ξεκίνησε άμεσα η καταγραφή τους, η οποία ολοκληρώθηκε σε πρώτο στάδιο και πλέον παρακολουθείται ανά 5 εργάσιμες ημέρες.

Σημειώνουμε ότι, τα απολογιστικά στοιχεία της πρώτης καταγραφής επιβεβαιώνουν ότι υπάρχει πλήρης επάρκεια και αυτονομία σε τρόφιμα και εφόδια αγροτικής παραγωγής σε όλα τα επίπεδα επεξεργασίας. Ενδεικτικά, τα αποθέματα της χώρας σε ηλιέλαιο είναι 24,7 εκατ. λίτρα

και επαρκούν για πέντε μήνες και σε σογιέλαιο είναι 20,6 εκατ. λίτρα και επαρκούν για εννέα μήνες, ακόμα κι αν δεν γίνει καμία εισαγωγή.

Περαιτέρω, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων συνέστησε άμεσα ομάδα εργασίας για την επισιτιστική επάρκεια και ασφάλεια.

Συγκεκριμένα, με την με αριθμ. Πρωτ. 12/15616/2.3.2022 (ΑΔΑ: 6ΝΞΤ4653ΠΓ-6ΛΡ) απόφαση, το Υπουργείο μας προχώρησε στη σύσταση και συγκρότηση εννιαμελούς ομάδας εργασίας με αντικείμενο την εκτίμηση της επισιτιστικής επάρκειας και διατροφικής ασφάλειας της χώρας, η οποία αναφέρει σε τακτά χρονικά διαστήματα τα πορίσματά της στην πολιτική ηγεσία του Υπουργείου.

Σημειώνουμε ότι, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων συμμετέχει επίσης, στην ευρωπαϊκή πρωτοβουλία για την επίτευξη ενός σχεδίου έκτακτης ανάγκης για τη διασφάλιση του επισιτιστικού εφοδιασμού και της επισιτιστικής ασφάλειας σε περιόδους κρίσης, στο πλαίσιο της στρατηγικής «Από το αγρόκτημα στο πιάτο».

Το σχέδιο υλοποιείται από τον Ευρωπαϊκό μηχανισμό ετοιμότητας και αντιμετώπισης κρίσεων επισιτιστικής ασφάλειας, που έχει δρομολογηθεί από την Επιτροπή και βασίζεται σε μια ομάδα εμπειρογνομόνων, η οποία συνδυάζει εκπροσώπους και φορείς κρατών μελών και ορισμένων τρίτων χωρών από όλα τα στάδια της τροφικής αλυσίδας, η δε χώρα μας ήδη εκπροσωπείται από αντιπροσώπους των εμπλεκόμενων υπηρεσιών.

Περαιτέρω, η Κυβέρνηση και το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, αναγνωρίζοντας το μεγάλο βάρος που κουβαλούν οι Έλληνες κτηνοτρόφοι εξαιτίας της αύξησης του κόστους των αγροτικών εφοδίων, προχώρησε σε μια σειρά παρεμβάσεων για τη στήριξη τους.

Συγκεκριμένα, προκειμένου να στηριχθούν οι κτηνοτρόφοι για την αγορά ζωοτροφών:

- Προβλέψαμε, με το άρθρο 61 του Ν. 4919/2022 (ΦΕΚ Α' 71/7.4.2022), τη χορήγηση ενίσχυσης σε επιχειρήσεις κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων σε ποσοστό 2% του τζίρου τους για το έτος 2021, το ύψος της οποίας αναμένεται να φθάσει σχεδόν τα 50 εκατ. ευρώ.
Μάλιστα, εκδόθηκε ήδη η σχετική κοινή υπουργική απόφαση υπ' αριθμ. 600/102813 (ΦΕΚ Β' 1852/14.4.2022), με την οποία ορίζονται οι επιμέρους όροι και προϋποθέσεις χορήγησης της εν λόγω ενίσχυσης ενώ αναμένεται άμεσα η πληρωμή της. Σημειώνουμε ότι τα χρήματα της ενίσχυσης είναι ακατάσχετα και αφορολόγητα.
- Εντάσσουμε στο Μεταφορικό Ισοδύναμο τη μεταφορά ζωοτροφών στην Κρήτη για το έτος 2022, μία παρέμβαση ύψους 8 εκατ. ευρώ.
- Μειώσαμε ήδη από τον Οκτώβριο 2021 τον ΦΠΑ των ζωοτροφών που προορίζονται για ζωική παραγωγή από το 13% στο 6%.

Επίσης, στο πλαίσιο των άμεσων ενισχύσεων της τρέχουσας ΚΑΠ, με στόχο τη στήριξη των κτηνοτρόφων, αλλά και την αντιμετώπιση των προβλημάτων για τη διάθεση ζωοτροφών μετά την επέμβαση της Ρωσίας στην Ουκρανία, χορηγούνται συνδεδεμένες ενισχύσεις, μεταξύ άλλων, στον τομέα των πρωτεϊνούχων καλλιεργειών.

Αναλυτικότερα, ο ετήσιος προϋπολογισμός των μέτρων για τα έτη 2021 και 2022 αντίστοιχα, έχει ως ακολούθως:

- συνδεδεμένη ενίσχυση στα πρωτεϊνούχα κτηνοτροφικά ψυχανθή, με ετήσιο προϋπολογισμό 6.582.432 €
- συνδεδεμένη ενίσχυση στα πρωτεϊνούχα σανοδοτικά ψυχανθή, με ετήσιο προϋπολογισμό 24.871.396 €

Το ύψος της συνδεδεμένης στήριξης στην καλλιέργεια πρωτεϊνούχων κτηνοτροφικών και σανοδοτικών ψυχανθών για το έτος ενίσχυσης 2021, καθορίζεται στα 78,76 ευρώ/εκτάριο και στα 120,25 ευρώ/εκτάριο αντίστοιχα, σύμφωνα με τις αριθμ. 279/73632/18-03-2022 και 278/73627/18-03-2022 (Β'1327) Υπουργικές Αποφάσεις.

Σημειώνεται ότι στις 23.03.2022, ολοκληρώθηκε ο έλεγχος ορθότητας του υπολογισμού πληρωμής άμεσων ενισχύσεων για τις αιτήσεις έτους 2021, συνολικού ποσού 251.113.205,62 ευρώ. Συγκεκριμένα, στον τομέα των πρωτεϊνούχων καλλιεργειών, τα δικαιούμενα ποσά που καταβλήθηκαν σε 65.348 δικαιούχους στην καλλιέργεια πρωτεϊνούχων κτηνοτροφικών σανοδοτικών ψυχανθών ανήλθαν στο ποσό των 23.604.211,98 ευρώ και σε 22.742 δικαιούχους στην καλλιέργεια πρωτεϊνούχων κτηνοτροφικών ψυχανθών ανήλθαν στο ποσό των 6.114.622,45 ευρώ.

Όσον αφορά στη μελλοντική ΚΑΠ, στο Ελληνικό Στρατηγικό Σχέδιο της ΚΑΠ 2023-2027 που υποβλήθηκε στην Ε. Επιτροπή στις 30/12/2021, προβλέπεται η συνέχιση της χορήγησης συνδεδεμένων ενισχύσεων, μεταξύ άλλων, στις πρωτεϊνούχες καλλιεργείες, ενώ προσθέσαμε το μαλακό σιτάρι και το κριθάρι.

Επίσης, για την περαιτέρω στήριξη της κτηνοτροφίας, το Υπουργείο μας εξετάζει τη δυνατότητα ένταξης και του αραβόσιτου στους τομείς που θα λάβουν συνδεδεμένη στήριξη για την περίοδο 2023-2027, στο πλαίσιο της διαπραγμάτευσης του (εθνικού) Στρατηγικού Σχεδίου της ΚΑΠ 2023-2027 με την Ε. Επιτροπή, προκειμένου να εξασφαλιστεί η επισιτιστική επάρκεια σε τρόφιμα και ζωοτροφές.

Περαιτέρω, για τη στήριξη των κτηνοτρόφων στον τομέα των καυσίμων:

- Με το άρθρο 50 του Ν. 4916/2022 (ΦΕΚ Α'/28.3.2022) προβλέψαμε το μέτρο της επιστροφής του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης για το αγροτικό πετρέλαιο για το 2022. Το μέτρο αφορά όλους τους κατά κύριο επάγγελμα αγρότες και ο προϋπολογισμός του υπολογίζεται στα 60 εκατ. €. Το ύψος της επιστροφής θα οριοθετείται από τον αριθμό των στρεμμάτων και το είδος καλλιέργειας όπως δηλώνεται στο ΟΣΔΕ, σε συνδυασμό με τα τιμολόγια αγοράς πετρελαίου κίνησης, όπως θα δηλωθούν από το δίκτυο εμπορίας καυσίμων στη φορολογική αρχή (Mydata). Επιπλέον, θα ληφθεί υπόψη και το ύψος των δηλωθέντων εσόδων από παραγωγή των ετών 2019, 2020, 2021.
- Επιπρόσθετα, στην κοινή ανακοίνωση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, στις 17.3.2022, εξαγγέλθηκαν δύο επιπλέον παρεμβάσεις για την ελάφρυνση του αυξημένου κόστους ενέργειας, από τις οποίες επωφελούνται και οι αγρότες. Συγκεκριμένα:
 - α) Την κάρτα καυσίμων, δηλαδή την επιδότηση του πετρελαίου κίνησης για τους μήνες Απρίλιο, Μάιο και Ιούνιο, καθώς μέσα στους δικαιούχους είναι και οι ελεύθεροι επαγγελματίες, συμπεριλαμβανομένων των αγροτών, οι οποίοι μπορούν να κάνουν χρήση του συγκεκριμένου μέτρου για τα οχήματά τους, εφόσον πληρούν τα προβλεπόμενα κριτήρια
 - β) Την επιδότηση στην τιμή της πώλησης του πετρελαίου που θα γίνεται στην πηγή (στην αντλία) για τον μήνα Απρίλιο και αφορά όλους τους αγρότες οι οποίοι χρησιμοποιούν το πετρέλαιο κίνησης.

Επίσης, προς διευκόλυνση των γεωργών και κτηνοτρόφων για την κάλυψη τους κόστους παραγωγής, ενεργοποιήσαμε, νωρίτερα φέτος, στις 8.2.2022, την κάρτα του αγρότη, σε συνεργασία με την Τράπεζα Πειραιώς. Σημειώνουμε ότι τα δύο προηγούμενα χρόνια (2020 και 2021) είχαν ληφθεί ανάλογες πρωτοβουλίες για τη διευκόλυνση των παραγωγών, σε μεταγενέστερες όμως ημερομηνίες, 30.3.2020 και 18.3.2021 αντίστοιχα.

Σημειώνεται ότι, στο Συμβούλιο Υπουργών στις Βρυξέλλες, στις 21.3.2022, η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου μας παρουσίασε μια ιδιαίτερα σημαντική σειρά παρεμβάσεων για τη διαχείριση της κρίσης στον αγροτικό τομέα που προκαλεί η εισβολή στην Ουκρανία. Συγκεκριμένα, τονίστηκε η ανάγκη για ένα τετράπτυχο κοινών δράσεων που περιλαμβάνουν:

- Την αύξηση του ποσού του αποθεματικού κρίσης
- Την ενεργοποίηση μέτρου με τη χρήση πόρων του πυλώνα 2
- Την άρση κάθε εμποδίου στο ενδοενοσιακό εμπόριο

- Την αντιμετώπιση των φαινομένων κερδοσκοπίας

Η Ελλάδα, όπως και άλλα Κράτη-Μέλη, ζήτησε από την Ε. Επιτροπή:

- τη χορήγηση παρεκκλίσεων για παραγωγικούς σκοπούς όσον αφορά στην εφαρμογή συγκεκριμένων υποχρεώσεων του «πράσινης ενίσχυσης». Στις 23 Μαρτίου 2022 δημοσιεύθηκε η υπ' αριθμ. 1875 Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής που περιλαμβάνει τις εν λόγω παρεκκλίσεις για το έτος ενίσχυσης 2022.
- την αύξηση του ποσοστού των προκαταβολών άμεσων ενισχύσεων και πληρωμών σε ορισμένα μέτρα της αγροτικής ανάπτυξης για να βελτιωθεί η ταμειακή ρευστότητα των Ελλήνων γεωργών. Διευκρινίζεται ότι, σύμφωνα με ανάλογες παρεκκλίσεις προηγούμενων ετών, το ποσοστό αυξάνεται από 50% σε 70% για τις άμεσες ενισχύσεις και από 75% σε 85% για την αγροτική ανάπτυξη. Η Επιτροπή ανταποκρίθηκε θετικά και αναμένεται η νομοθετική πρότασή της για ρύθμιση της παρέκκλισης.
- μέτρα με χαρακτήρα διχτυού ασφαλείας της αγοράς για τη στήριξη της αγοράς χοιρείου κρέατος λόγω της ιδιαίτερα δύσκολης κατάστασης του τομέα. Στο πλαίσιο αυτό, ενεργοποιήθηκε, βάσει του αριθμ. (ΕΕ) 2022/470 Εκτελεστικού Κανονισμού της Επιτροπής της 23ης Μαρτίου 2022 σχετικά με τη χορήγηση ενίσχυσης για την ιδιωτική αποθεματοποίηση χοιρείου κρέατος και με τον εκ των προτέρων καθορισμό του ποσού της ενίσχυσης, η χορήγηση ενίσχυσης για ιδιωτική αποθεματοποίηση σε ενδιαφερόμενους αποθεματοποιητές κατόπιν αίτησης. Το Υπουργείο μας ενεργοποίησε άμεσα το μέτρο και στη χώρα μας, ακολουθώντας τις διαδικασίες που προβλέπονται σε εφαρμογή με την αριθμ. 1683/174338/2020 ΥΑ (ΦΕΚ Β' 2762). Προς τούτο, αναρτήθηκε και σχετική ανακοίνωση στην ιστοσελίδα του ΥΠΑΑΤ: http://www.minagric.gr/images/stories/docs/agrotis/XOIROI/2020/anakoinwsh_xoiroi_30_3_2022.pdf
- ειδικές προσωρινές δυνατότητες ευελιξίας όσον αφορά στις υφιστάμενες απαιτήσεις για τις εισαγωγές ζωοτροφών, που θα συμβάλλουν στην ελάφρυνση της πίεσης που ασκείται στην αγορά ζωοτροφών.

Επίσης στις 23.3.2022, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανακοίνωσε την εργαλειοθήκη της, ύψους 500 εκατ. ευρώ, για τη στήριξη των αγροτών που βάλλονται από τις συνέπειες του πολέμου στην Ουκρανία. Από αυτό το αποθεματικό κρίσης, η Ελλάδα πρόκειται να λάβει 26,3 εκατ. Ευρώ προκειμένου να στηρίξει τους παραγωγούς που πλήττονται περισσότερο.

Τέλος, στο τελευταίο Συμβούλιο Υπουργών Γεωργίας και Αλιείας της ΕΕ που έλαβε χώρα στο Λουξεμβούργο στις 7.4.2022, η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων:

- κάλεσε την Επιτροπή να υιοθετήσει το κοινό έγγραφο της Ελλάδας και άλλων 12 κρατών μελών και να συμπεριλάβει ένα πρόσθετο έκτακτο μέτρο με τη χρήση ενός ποσοστού των ευρωπαϊκών πόρων του ΠΑΑ 2021-2022, όπως είχε χρησιμοποιηθεί αντίστοιχα κατά την πανδημία Covid.
- επανέλαβε ότι πρέπει να επανεξετασθεί η επέκταση των εξαιρέσεων του πρασινίσματος και για το 2023, υπέρ του στόχου της αύξησης της παραγωγής στην ΕΕ.
- επεσήμανε, σε ό,τι αφορά στον στόχο μέτρων για το 55%, ότι τα κίνητρα για τη μείωση των αερίων του θερμοκηπίου πρέπει να συνάδουν και με τη διασφάλιση της επισιτιστικής ασφάλειας, τονίζοντας ότι «οι προσπάθειες που καταβάλλονται και οι στόχοι που τίθενται σε επίπεδο Ένωσης για τη μείωση των αερίων θερμοκηπίου πρέπει να είναι προσαρμοσμένοι σε δύσκολες τοπικές συνθήκες, εξισορροπώντας τους περιβαλλοντικούς στόχους έναντι του υψηλού κοινωνικού κόστους».

Στο ανωτέρω πλαίσιο αυτό και προς την κατεύθυνση της εξασφάλισης της επισιτιστικής επάρκειας της χώρας μας, ανακοινώθηκε από το Υπουργείο μας, σε συνεννόηση με την

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η προσωρινή αναστολή του μέτρου της αγρανάπαυσης, το οποίο αφορά 380.000 στρέμματα, χωρίς τη διακοπή της σχετικής ενίσχυσης για τους δικαιούχους.

Σημειώνουμε τέλος ότι, στο ευρύτερο πλαίσιο στήριξης και της κτηνοτροφίας, με απόφαση της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων θα διατεθούν πρόσθετοι πόροι ύψους 100 εκατ. ευρώ στο πρόγραμμα των Νέων Γεωργών του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2022, εκ των οποίων 28,8 εκατ. ευρώ αφορούν την Περιφέρεια Κρήτης.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

Βουλευτή κ. Β. Κεγκέρογλου